

19. august - kulmination

Om formiddagen ankom en tysk løjtnant Wieseler med toget. Han ses her i Jernbanegade ud for Slotsgade. Den tyske løjtnant følte sig truet af menneskemængden, trak sin pistol og fyrede løs - to arbejdsdrengene blev ramt. Da han nåede Vestergade, havde han tømt pistolen og blev overfaldet af rasende folk. Episoden blev den direkte anledning til, at Odense senere blev idømt en bod på en million kroner.

Det var først og fremmest byens ungdom, der deltog i urolighederne. Ifølge en undersøgelse var 3/4 af de arresterede i forbindelse med urolighederne under 20 år, heraf to blot 11 år. Størstedelen af de arresterede var faglærte arbejdere, arbejdsmand, arbejdsdreng eller bude.

Ved 11-tiden blev en købmandsforretning på Rugårdsvej totalt raseret af en flok unge mennesker. Hverken købmanden selv eller Falck eller Zonen ønskede at rydde op, hvorfor den raserede forretning og købmandsdissen på fortovet kunne ses af forbipasserende resten af dagen og den næste dag.

Politiet var i klemme mellem samarbejdspolitikken og folkestemningen. Jo mere afvisende stemningen blev over for samarbejdspolitikken, jo vanskeligere var balancegangen for politifolkene, der heller ikke selv kunne være upåvirkede af udviklingen i verdenskrigen.

Under urolighederne i de første strejkedage slog politiet hårdt ned på uromagere, og ikke mindst den måde, de splittede demonstrationen på den 19. august, skabte afstand mellem befolkningen og politiet. En voksende forståelse for politiets prekære situation førte i løbet af strejkedagene sammen med mere fingerspidsførelse hos politifolkene til et mere afslappet forhold mellem parterne.

Slagter Wohlleben i Kongensgade fik ødelagt vinduet i sin forretning udelukkende på grund af sit tyskklingende navn. Folk smed monter gennem det ituslåede vindue i sympati med slagteren. På sedlen i vinduet står: Fejltagelse. Navnet er tysk, men manden er dansk.

Midt på eftermiddagen kom en ambulance og politi til Skibhusvej, hvor der var opløb ud for en ejendom. Måske var en tyskerpige blevet klippet. Folk blev stående på gaden, efter at politibilen og ambulancen var kørt. Der var flere regnskaber, der skulle gøres op.

En flok unge stormede en lejlighed, raserede den og smed indboet ud på gaden.

Det ituslåede indbo blev samlet sammen og afbrændt, mens naboer og genboer så til.

Så kom politiet og ryddede gaden.

Og til sidst kom tyskerne. De tyske politisoldater var dirigeret til Odense i forbindelse med urolighederne og blev første gang indsat den 19. august. SS-erne foretog 16 arrestationer i dagens løb, og seks af de anholdte blev udsat for tortur på kasernen. Manden med ryggen til i civil kunne være en dansk meddelelser.